Csütörtök, július 23. 1896. Egyes szám ára 5 kr. XVII. évfolyam 59-ik szám.

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel. Előfizetési ár: negyedévre 1 frt 25 kr., fél évre 2 frt 50 kr., egész éve 5 frt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: I. tized 306. sz., Sonnenfeld Sámuel úr házában, hova a kéziratok cimzendők.

Hirdetéseket és nyilt-téri közleményeket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számit fel.

A gazdasági válság.

Az aranykalásszal ékeskedett magyar alföldi róna nap-napra veszíti legfőbb diszét: tarló jelzi ma már a sok munkáskéz nyomát, mely rétenmezőn szorgoskodik. A learatott istenáldása csűrbe kerül és a gazda várja fáradságának, munkájának, véres veritékének árát, jutalmát — de hiába várja.

A világ legszebb, legacélosabb búzájának: az alföldi búzának nincsen ára.

A földadó igen nagy, a napszámos munkabére túlcsigázott, a búza olcsó; természetes, hogy igy a birtokos gazda termése mellett is szegény marad. A búzaföld alig hozza meg a befektetett tőkének és munkának 2—3 százalékát.

Gazdáink ezen kétségbe vannak esve; a kormány nemzetközi tanácskozmányt hiv össze Budapestre, hogy a gabonaárak hanyatlásának oka felől tájékozódjék és megtegye a szükséges lépéseket a helyzet javitására; mert bizony az ilyen földmivelő országban, amilyen ez a mi magyar hazánk: életkérdés a mai gazdasági válság szerencsés megoldása.

És tanácskozva, aggódva, gondolkozva, mindmáig a legjobb akarat mellett se tudtak alkalmas módot kieszelni a helyzet javitására. Nem pedig azért, mert a mi gazdasági viszonyainkat nem lehet egyszerre, egy napról a másra átalakitani. És — miként ezt már nagyon sokszor hangsulyoztuk: éppen e gazdasági rendszerünkben van a főhiba.

A magyar földmives ma is ugyanolyan gazdálkodási rendszert követ, mint követtek ősapái, ami a magyarság konzervativ hajlamában leli magyarázatát.

Sokkal mozgékonyabb a külföldi gazda. Nálunk voltaképen csak földmives munkások vannak, gazda nincsen. Mert a gazda: az sokkal több ám, mint a kézi vagy igás munkás. A gazdának olyannak kell lenni, mint a hadvezérnek: fáradhatatlannak, kitartónak, ébernek, előrelátónak és mindenek felett leleményesnek.

Mert a gazda harcban áll az elemekkel, harcban mindenkivel, aki a föld javának birtokába akar jutni és itt az élelmesség, a szemesség, a spekuláló képesség a döntő. Már ezekből is látnivaló, hogy a földhasznát kivenni nem kis feladat, mig nálunk a kis telkes gazda látóköre rendszerint nem igen terjed túl a négy ökre szarvánál. Húz, von, izzad, dolgozik és minden fáradsága mellett, mely szinte felkölti az általános részvétet, — haszna nincsen. Csak teng, mert tengés és nem egyéb az ő élete.

A gazdálkodás, azon óriási verseny mellett, melyet a civilizáció fejlődése teremtett meg, ma már éppen olyan nagy tudomány, akár a hadviselés. Régen nyers erőszak, a fizikai erő, az egyéni izomzat döntötte el a csaták sorsát; ma inkább az ügyesség, a számitó elme. A csaták ma már nem ölre menő verekedések, hol az erősebb gyűri-marja a gyengébbet, hanem nagy koncepcióju menyiségtani miveletek, jóformán a legmagasabb aritmetikai egyenletek.

Igy vagyunk a gazdasággal is. A legjobb föld mellett, a legszorgalmasabb munkás-kezekkel szegény, jóformán élhetetlen a mi földmives népünk. Ezen a fonákságon segiteni: ez a legnagyobb társadalmi és politikai feladat ez idő szerint Magyarországon. A földmives lábraállitása, a gazdasági válság megszüntetése: a legmagasabb cél, melyet az ország kormányzására hivatottaknak megközeliteniük, elérniük kell.

És milyen kicsinyes, alárendelt kérdések ez életbevágó kérdés mellett akár a polgári házasság, az állami anyakönyvvezetés, melyek mellett és ellen pedig az ország java erői vivtak s vivnak talán még ma is elkeseredett, minden tehetséget lenyűgöző meddő harcot.

Pedig mi ez a tisztán közigazgatási jelentőségű két kérdés szakadatlan bolygatása akkor, mikor a kisgazda lába alatt inog az ezer éves haza földje, melyet az ősök vérök hullása árán megszereztek és megtartottak bár: az utódok rajta ma megélni alig tudnak.

Az ostoba torzsalkodás ez életkérdés mellett atéle alárendelt jelentőségű dolgok fölött, milyeneknek a polgári házasságot és anyakönyvet kell tartanunk, eszünkbe juttatja azt a keserves világtörténeti komikumot, mikor e század elején a győzelmes francia köztársaság ellen egész Európa feltámadt és a gloár nemzetének végső erőmegfeszitéséhez kellett a nagy áramlattal szemben folyamodnia. A francia akadémiának, melyben az ország legeszesebbjei, a halhatatlanok foglalnak mindég helyet, — e válság idején nem akadt eszesebb, sürgősebb dolga, mint heteken tartó elkeseredett vitát folytatni a rendhagyó igék meghatározásának szabályai fölött. Az ország vesszen: de a rendhagyó igék szabályai tisztáztassanak. Ilyen az a rémséges politikai háború is, melyben most — a gazdasági válság idején, a mi főuraink egyike-másika tetszeleg magának, a nép barátját játszva.

A saját politikájukba bele vegyitik a gazdasági politikát, felosztván a nemzetet merkantilisták és agráriusok felekezetére. Szembeállitják ezzel egymásnak a gazdaság két legfontosabb tényezőjét ellenségekként, melyek egymás romlására törnek, holott épp e két nagy gazdasági foglalkozással szoros okozati összefüggésben áll az ország vagyonosodásának előmozditása. Céltudatos kereskedelmi politika nélkül helyes földmivelési politika se képzelhető. Biztos piacok teremtése nélkül a gazdasági termékeknek nincsen áruk: a gazda nem kereshet. Piacok nélkül nem tájékozódhatunk a szükséglet felől és ebben van a mi gazdasági bajaink legfőbb oka.

Anglia példájából sokat tanulhatnánk. Ott a földmivelés — tájékozva levén a terménykszükséglet felől, mely a gabonapiacokon és tőzsdéken tudható meg a legpontosabban, sietett felhagyni a búzatermelés egy részével és olyan termelési ágakra vetette magát, melyeknek értéke egyre emelkedőben van.

Nálunk most is, mikor a búzának nincsen ára, éppen annyi, sőt talán több búzát termelnek, mint azelőtt. Ez a mi gazdasági devalvációnk egyik legfőbb oka.

A földmivelésnek folytonosan a piacra kell tekintenie. Pár év előtt még ez irányban örvendetes haladás volt észlelhető. A gazda érdeklődni kezdett a világforgalom, a kereslet és kinálat viszonyai iránt. Nem irtózott a tőzsdétől, mely nem pokoli találmány, hanem a legfőbb nemzetgazdasági intézmények egyike lesz, ha megtisztitják a visszaélésektől.

Most azonban ráveti magát a kisgazda is a politikára és bele kezd merülni a kereskedelem és termelés élet-halál harcába.

Ez az átok, melynek gonosz varázsát meg kell törni, ha orvosolni akarjuk a fenyegető gazdasági válságot.

Választó közgyűlés. Szentes város képviselőtestülete a f. hó 20-án választó gyűlést tartott a túl a kurcai tanácskozó teremben, Csató Zsigmond dr. alispán tisztujitó-széki elnök elnöklete alatt, — egy számtiszt és egy irnok választása céljából.

Az alispán valamivel 9 óra után megnyitván a közgyűlést, sajnálattal jelenti be, hogy az ügyészségédi állásra meghirdetett pályázat, minthogy erre bizonyos kvalifikáció is szükséges, sikertelen maradt és igy ezúttal ez az állás nem, csupán a számtiszti és irnoki lesz betöltendő.

Filó Tihamér dr. erre rövid felszólalásban kéri, hogy a tisztujitószék az ügyészségédi állás betöltésére nézve mondja ki ennek az uj szabályrendelet-módositásig való elhalasztását, miután neki erre néze külön módositó inditványa lesz.

Miután az alispán erre felszólalót felvilágositotta, hogy ezt az inditványát majdan akkor terjesztette a városi közgyűlés elé, mikor az ügyészségédi állásra vonatkozó további intézkedések megtételéről lesz szó és miután a képviselők bizalmi férfiakul Szeder Jánost, Filó Tihamért, Filó Jánost és Nyiry Gyulát, a kijelölő bizottság tagjaiul pedig Burián Lajost és Szeder Jánost megválasztották volna s ez utóbbi bizottság tagjaiul az alispán Kristó Nagy István és Filó Tihamér drt kinevezte, a jelölés idejére a közgyűlést felfüggeszti; — előbb azonban figyelmezteti a képviselőket, hogy a következendő választásnál, ha talán szavazásra kerülne a sor, hagyjanak fel végre úgy ők mint a pályázók az eddigi rossz szokással, mely szerint a közgyűlés szine előtt zajonganak, korteskednek s derűre-borúra osztogatják, csereberélik a szavazó-lapokat.

Hogy e visszaélésnek eleje vétessék, az alispán még kijelenti, hogy a netaláni szavazás úgy fog lefolyni, mint a legutóbbi általános tisztujitáskor történt: t. i. a képviselők név szerint szólittatván fel, adják be szavazatlapjaikat, mikkel — akinek tetszik — a jelölés alatt mindenki elláthatja magát.

Az alispán e kijelentése általános helyeslésel találkozott s a kandidáló bizottság visszavonult, megejteni a jelöléseket, minek végeztével a közgyűlés ujból megnyilt.

Bejelentik első sorban, hogy a számtiszti állásra kiket jelöltek: valamennyi pályázottat, kik közül azonban csak Szépe Kálmán nevének emlitésénél harsant fel az éljenzés.

Mást aztán nem is éljeneztek, mire az alispán Szépe Kálmánt számtisztté egyhangulag megválasztottnak jelentette ki.

Az irnoki állásra szintén valamennyi pályázó jelölve lett; de itt már az éljenzések össze-visszaságában nem volt kivehető a többség, miért is az alispán elrendelte a szavazást, a szavazatszedő küldöttségbe maga mellé felhiván Nyiry Gyulát, Vecsery Sándort, ifj. Várady Lajost és Bugyi Antalt.

A beadott 113 szavazat aztán nagyon is megoszlott, jutott belőle jóformán mindenik pályázónak, ha több nem, legalább is 1—2. A legtöbb szavazatot azonban, a megtörtént összeszámolás tanúságaként Vass Lajos volt kovácsmester kapta, aki nehány év óta működik már a városnál mint napdijas és igy az alispán őt jelentette ki az irnokságra megválasztottnak.

Ezután intézkedett a választó gyűlés a hivatalátadások és az ujonnan választott tisztviselők fizetésének folyósitása iránt s végül még felhivást intézett a városi tanácshoz, hogy tegyen legközelebb előterjesztést a képviselőtestületnek, az ügyész-segédi állásra meghirdetett pályázat eredménytelenségéről és hivja fel azt további intézkedései megtételére.

Ezzel a választó közgyűlést az alispán bezárta.

O. N. Sz.

Ez a három betű, melyet ezútal cikkünk fölé irtunk, csak kevesek előtt ismeretes eddigelé, de szilárd meggyőződésünk, hogy rövid idő multán át fognak azok menni a köztudatba, s széles e hazában mindenütt, a hol csak megismerik a bennük rejlő értelmet, osztatlan lelkesedés támad a nyomában.

Az »Országos Nemzeti Szövetség« kezdőbetűi ezek. A mikor a mult év vége felé megalakult, vázlatosan megemlékeztünk céljairól is, melyek azonban akkor még nem voltak teljesen kiforrva. Alapszabályait azóta a belügyminiszter megerősitette, sőt a szövetség már rendkivül figyelemre méltó munkásságot fejtett ki.

Mivel egyrészt mi is teljes erőnkből igyekezünk az O. N. Sz. céljainak megvalósitását elősegiteni, másrészt pedig mivel számtalan oldalról intéztek már kérdéseket hozzánk, időszerünek tartjuk bővebben megemlékezni e szövetségről.

Az O. N. Sz. célja: Emberséges és hazafias gondolkodást és érzést terjesztő, napi- és pártpolitikától, vallás-, nemzetiségi- és osztálykülönbségektől független szervezet útján közremunkálni a társadalmi egységet és rendet zavaró okoknak és ezek hatásainak megszüntetésében«. (2. §.)

E tömör mondatban kifejezett óriási feladatot az igazgatóság kebeléből alakult társadalmi-, munkásügyi- és nemzetiségi szakosztályok végzik el, melyeknek tervei és határozatai felett aztán az igazgatóság teljes ülése dönt véglegesen.

Hogy rövid fennállása dacára mily nagy arányú munkásságot fejtett ki az O. N. Sz. leginkább kitünt a szövetség legfelsőbb igazgatási fórumának: a szövetségtanácsnak most tartott ülésén előterjesztett jelentésből. Ez ülés a képviselőház egyik bizottsági termében folyt le Péchy Tamás elnöklete alatt. Jelen voltak még ezen az ülésen: Bánó József, Bartha Miklós orsz. képviselők, Barthos Andor dr., Bélavári Burghard Konrád főrendiházi tag, Bochkor Károly dr. egyetemi tanár, Chorin Ferenc orsz. képv., Déri Gyula szerkesztő, Gaál Jenő müegyetemi tanár, Leövey Sándor min. tanácsos, Matók Béla ügyvéd, Mezei Mór, Nagy Sándor dr. orsz. képviselők, Pacholek György tanár, Svasticc Benő v. főispán. stb.

Miután Péchy Tamás az ülést megnyitotta, Bochkor Károly dr., mint az igazgatóság elnöke beszámolt az igazgatóság eddigi működéséről. E szerint: a tavaly megtartott nemzetiségi kongresszus feltünést keltő meggyöngitése, midőn az O. N. Sz. által iniciált másik nemzetiségi gyűlés tiltakozó elleniratot adott ki. Még nagyobb hatású volt a szövetség egy másik ténykedése, melylyel a nemzetközi szocialisták által tervezett milleniumi munkásztrájkot akadályozta meg. A szövetség azonban még tovább ment, mert céltudatos munkassággal s karöltve a hazafias demokrata munkás-párttal, sikerült neki szétrobbantani a nemzetközi szocialisták eddig összetartó táborát, sőt ezután sem lankadva, tagjai által, igy Déri Gyula, Barthos Andor dr., Szikora Zoltán stb. — felolvasásokat tartatott a munkás-körökben és kaszinókban. A millenium megünneplésére körlevélben hivta fel a vidéki munkás és egyéb egyleteket. Megvetette alapját a munkásrokkantháznak, s ugyancsak lépéseket tett munkás-könyvtárak felállitására. Hódolattal és köszönettel emlékezett meg ő felsége a király magas érdeklődése és 300 forintos alapitványáról. Végül lelkes szavakkal méltatta a szövetség legujabb nagy akcióját, mely a belföldi iparnak megvédelmezésére és fellendítésére irányul.

A szövetség munkásságának csak e vázlatosan odavetett képéből is kitünik, hogy milyen hatalmas és az egész nemzetre kiható, nagyfontosságú csapáson halad e kultúr-egyesület. Megvagyunk róla győződve, hogy hazafias közönségünk lelkesedéssel fog az »Országos Nemzeti Szövetség« zászlója körül csoportosulni, s akkor e zászlóra irt eszmék és célok, — melyek eminens nemzeti érdekeink, — diadalra fognak jutni.

Az »Országos Nemzeti Szövetség« (Budapest, Akácfa-utca 32 sz.) levelező-lapon nyilvánitott kérelemre bárkinek megküldi alapszabályait.

Stammer Sándor temetése.

Kint nyugszik a temetőben Csongrádvármegye halottja, kinek hervadhatatlan érdemei előtt közéleti és politikai ellenfelei is tisztességgel hajtották meg zászlójukat, hogy ravatalához fájdalmas részvéttel járultak: Stammer Sándor a Pokomándy-család sirboltjában alussza örök álmát. Mi benne földi volt, ott porladva. Lelke — megszabadulva porhüvelye nyűgétől, szabadon, megdicsőülten röppent vissza ahoz, akitől származott, a Magasságoshoz, ő maga pedig: mintaképe a kötelességtudásnak, a párthűségnek és önfeláldozó önzetlen munkásságnak, sokszerü érdemei révén, miket magának páratlan közéleti munkásságával szerzett — emlékezetében fog élni mindenkoron e vármegye népének, melynek jólétére, szellemi és anyagi felvirágoztatására irányult egész élete munkája.

A f. hó 19-én kisérte Stammer Sándort a közrészvét olyan impozáns megnyilatkozása utolsó földi útján, amilyent ritka alkalommal látni. Mondhatni az egész vármegye értelmisége ott volt, megadni a végtisztességet az oly tragikusan kimult közéleti harcosnak. Barát és ellenfél egymáshoz sorakozott: elismeréssel adózni a végtisztességadásban a hervadhatatlan érdemnek, vigaszt nyujtani az osztozkodással, a bánattól mélyen lesujtott özvegynek és megtört családnak. S a közönség ezrei tódultak ravatalához annak, aki életében Szentesnek nem egyszer megmentője volt a végpusztulástól.

A temetés napján, délelőtt 11 órakor a vármegyei tisztikar, élén Csató Zsigmond dr. alispánnal járult a volt tisztárs ravatalához, hogy azt — kegyelete jeléül — fekete szalagos remek mivü koszorúval ékesitse. Ugyancsak a tisztikar már korábban, közvetetlen a gyászhir vétele után a következő meleghangú részvét-iratot intézte az elhunyt özvegyéhez:

»Mélyen tisztelt nagyságos asszonyunk!

Csongrádvármegye törvényhatóságának tisztviselői szivünk mélyében megrendülve, s a legigazabb fájdalommal vettünk szomorú értesülést azon váratlan, kinos gyászesetről, mely Nagyságodat és köztiszteletben álló családját a leggyöngédebb férj és szerető családapa elhunytával sötét gyászba boritotta.

A fájdalomtól mintegy megkövülten, kesergő bánattal hajtunk fejet megannyian a szomorú ravatalnál, megdöbbenve érezzük, hogy alig lehet szavunk Nagyságod óriási bánatának megenyhitésére, mert hiszen a megboldogultban mi azt a férfiut veszitjük el, aki a közpályán töltött hosszú két évtizedet meghaladó működése alatt, mint közvetlen vezérünk, minket is az apának szeretetével s a legjobb barátnak pótolhatatlan jóindulatával láncolt minden nemes célért föllángoló, s legelső sorban e vármegye közönségének jólétért dobogó szivéhez.

Az isteni gondviselés, mely csapásaiban is örködik felettünk, adjon Nagyságod szivének fájdalmas sebére gyógyitó balzsamot; adjon emberfölötti erőt a megpróbáltatások nehéz napjaiban a mérhetetlen gyász viselésére; s leljen némi vigasztalást Nagyságod azon fölemelő tudatban, hogy az a legőszintébb részvét, melynek hódolatteljes kifejezésével mi ezúttal Nagyságod elé járulunk, Csongrádvármegye egész közönségének szivéből fakad azon óhajtással, hogy a Mindenható leg-

magasabb kegyelme őrködjék mindörökké Nagyságod fölött!

Fogadja nagyságos asszonyunk kiváló tiszteletünk nyilvánitását, mellyel vagyunk Nagyságodnak

alázatos szolgái

Csongrádvárm. törv.-hat. tisztviselői nevében:

Dr. Csató Zsigmond,

alispán.«

Ezenkivül vidékről is tömegesen siettek a tisztelők és jóbarátok részvétüket táviratban és levélben kifejezni a mélyen lesujtott családnak. Igy táviratilag fejezték ki részvétüket: Zsilinszky Mihály államtitkár, Vadnay Andor dr. főispán Ostendéből, Szeged szab. kir. város törvényhatósága, Dr Siklóssyné Visy Mária, Muskó Sándor törvényszéki elnök stb.

A temetésen megjelentek: a vármegyei tisztikar Csató Zsigmond dr. alispán, a városi tisztikar Burián Lajos polgármester, a kir. járásbiróság Gaal Sándor kir. járásbiró, az ármentesitő-társulat tisztikara Fekete Márton főigazgató, a polgári olvasókör Balázsovits Norbert elnök s a csongrádmegyei gazdasági egyesület igazgató választmánya Csúcs Antal elnök vezetése alatt, továbbá a katolikus egyház presbitériuma.

A koporsó beszentelése után megyei tisztviselők hozták ki a tetemet az udvaron levő ravatalra, miközben a dalegylet gyászdalt énekelt. Aztán Ulár István dr. apátplebános tartotta meg, nagy papi segédlettel, püspöksüvegben a gyászszertartást, mely után a búcsúztató s végül ismét a dalegylet gyászéneke következett.

Az utolsó akkord elhangzásával, a vármegye ifjabb tisztviselői, a négylovas halottas kocsira emelték a koporsót, melyet koszorúk özöne boritott, mig egy más gyászkocsi elől szintén a ravatalra érkezett koszorúk tömegét vitte. És megindult a menet, ki az utolsó útra, a kálvária temetőbe, szinte beláthatatlan kocsisorban és kint a temetőben, miután az apátplebános a tetemet ujból beszentelte volna, az egyházi gyászének után Csató Zsigmond dr. alispán mély megindultságtól remegő hangon, szivből fakadó beszéddel búcsúzott el volt tiszttársától s hivatali elődjétől, tisztviselő társai nevében is.

Szem nem maradt szárazon e mélyen átérzett szép beszéd elhangzása alatt, melynek utolsó szavai szinte belefulltak az alispán zokogásába.

Aztán lebocsátották a koporsót a családi sirboltba, melynek nyilását nyomban befalazták.

És Stammer Sándor most ott alussza örök álmát — melyből ha nem volna is feltámadás, — lelke feltámadott már halálával közénk, hogy neve mindörökre éljen az érdemei iránt hálás jelenkor és késő utódok emlékezetében!

UJDONSÁGOK.

Szentes, 1896. július 23.

— **Megfölebbezett fegyelmi határozatok.** A Szentes városi tanács tagjai és a polgármester ellen lefolytatott fegyelmi eljárás során a vármegyei fegyelmi választmány által hozott I. fokú fegyelmi itéletet, László Vilmos dr. főorvoson kivül, a többi érdekeltek mindannyian megfölebbezték, fölebbezésüket tegnap, mint utolsó határnapon nyujtván be. Ezek szerint e fegyelmi ügyekben végső fokon a legfőbb közigazgatási fórum, a belügyminiszter fog dönteni.

— **Posta és táviró.** A vármegye közigazgatási bizottsága, még a mult év őszén tartott egyik üléséből felterjesztést intézett a kereskedelemügyi miniszterhez az iránt, hogy forgalmi tekintetekből kösse össze a mágocsi és szegvári postahivatalokat távirókivatallal, Sövényháza községben pedig létesitsen posta és táviróhivatalt. A miniszter válasza e felterjesztésre most érkezett le a vármegyéhez. Kijelenti pedig ebben a leiratban a miniszter, hogy Mágocson a táviróhivatal felállitását nem helyezheti kilátásba, mert a vezeték, melybe azt bekapcsolni lehetne, most is megvan terhelve; Szegváron az esetben hajlandó táviróhivatalt létesiteni, ha a község a berendezési költségekhez egyszer és mindenkorra hozzájárul 520 frttal és évi 200 frt nyers bevételt biztosit. Ami Sövényházát illeti, erre vonatkozó elhatározását a miniszter külön fogja a közigazg. bizottsággal közölni.

— **Önkéntes tűzoltó-egylet Kisteleken.** Az utóbbi időben a modern haladás útjára tért Kistelek községben, a társadalom kebeléből megalakult az önkéntes tűzoltó-egylet. A község maga teljesen oltalom nélkül volt eddig tűz esetén, mert a községházánál levő két fecskendő rozoga és hasznavehetetlen. Az önkéntes tűzoltó-egylet a napokban tartotta meg alakuló ülését, s azon elnökké Tolnaffy Bélát, a község közszeretetben álló jegyzőjét, parancsnokká Szabó Ferenc kántort választotta meg. Az önkéntes tűzoltókat a község kereskedői és iparosai annyira támogatják, hogy minden felszerelésüket maguk fogják beszerezni; de egy használható tűzfecskendőt a községtől kérnek. A községnek érdekében lesz a fecskendőt beszerezni, mert néhány éve csak, hogy egy nagyobb tűzesetnél a szegedi tűzoltókat külön vonaton kellett kiszállitani s azok már akkor érkeztek meg, mikor a község lakói a tüzet elfojtották. A különvonat ekkor a községnek 200 forintjába került. Hogy ily esetnek ki ne legyen a község téve, tűzbiztonsági szempontból is szükséges, mielőbb egy használható fecskendőt beszerezni.

— **Visszaútasitott szabályrendelet.** Szentes városnak a bérkocsi és társaskocsi iparról alkotott szabályrendeletét a kereskedelemügyi miniszter nem hagyta jóvá, hanem kifogásainak részletes felsorolásával visszaküldte azt a vármegye útján, a városnak, ujabb, megfelelő átdolgozás végett. A miniszter erre vonatkozó rendelete tegnap érkezett le a megyéhez.

— **Nyári táncvigalom.** A kereskedő-ifjak egylete, mint erről egy izben már hirt adtunk, augusztus 2-án tartja mey nagyszabású — sétahangversennyel egybekötött — nyári táncmulatságát, a túl a kurcai ligetben e célra épitendő diszes sátorban. Előbb az volt az itjak terve, hogy a szegedi honvéd-zenekart kérik ki a sétahangversenyre; azonban most ettől el kellett állaniuk, miután értesülést nyertek, hogy a zenekart a parancsnokság nem engedi kijönni. Igy a helybeli első zenekar közreműködésével lesz a sétahangverseny, ami azonban éppen nem fogja sem ennek, sem a tancvigalomnak sikerét megrontani. A meghivókat már szétküldték s akik elnézésből meghivót nem kaptak volna, de erre igényt tartanak, forduljanak ez iránt bizalommal a rendezőséghez.

— **Borzalmas halál** Horgoson a f. hó 15-én délelőtt egy anya vélatlenségből halálát okozta féléves kisdedének, épp azon pillanatban, midőn ölében becézte. Mielőtt a gyermeket ölbe vette volna, burgonyát hámozott és a hegyes végű kést az ölében felejtette. Burgonyahámozás után oda adták neki a gyermeket, hogy szoptassa meg. A szoptatás után az anya játékból himbálta a gyermeket, himbálás közben történt, hogy a kés beleszaladt a gyermek testébe, fölszakitotta a hasát s mire az orvos megérkezett, a csecsemő már halott volt. Gondatlanságból elkövetett vétkes haláleset forogván fent, a szegedi törvényszék részéről Irányi Deső albiró vizsgálta meg az ügyet. A kis halottat Berger Mór dr. helyettes törvényszéki orvos boncolta föl.

— **Dankó Pista hangversenye.** A legtermékenyebb magyar népdalköltő, a szegedi Dankó Pista a f. hó 20-án Szentesen járt a daltársulatával és itt, a Kass-szálló kerthelyiségében, aznap este hangversenyt rendezett, melyen szépszámú választékos közönség vett részt. Dankó Pista, a költői lelkű cigányhegedűs nótái sokkal ismertebbek és kedveltebbek széles e hazában, semhogy mi itt a hangverseny birálatába akarjunk bocsátkozni, melynek műsora Dankó-nótákból tellett ki. Legjobban tetszettek a közönségnek a balatoni dalok, mikkel a dalköltő Pósa Lajos gyönyörű költeményeit zenésitette meg, továbbá a »Búsan szól a kecskeméti öreg templom nagy harangja« kezdetű dal s végül egy tréfás dal Gárdonyi Géza szövegére.

— **Szentesi találmány.** Pollák Antal szentesi terménykereskedő szabadalmat kér Magyarországra nézve saját találmányú ernyőbot-jára, mely Ausztriában már szabadalmazva van. A találmány igen elmésen egyesiti magában a sétabotot és esőernyőt és mint célszerű ujitás mindenesetre gyors elterjedésre számithat.

— **Eljegyzés.** Strasszer Mózses Sándor, a csongrádmegyei takarékpénztár könyvvezetője a f. hó 19-én jegyezte el magának Rosenzweig Malvin kisasszonyt Sövényházáról.

— **Kisdedóvó megnyitás.** A Szentes városa által fentartott felsőpárti kisdedóvó, mint a városi iskolaszéktől kapott hivatalos értesitő velünk közli, a f. hó 23-án, tehát a mai napon megnyilik. Felhivjuk e körülményre az érdekelt szülék figyelmét.

— **Uj orvos.** Lapunk előző számában hirt adtunk arról, hogy Eisler Samu dr. fiatal orvos Szentesen, a kis-piactéri Kanász Nagy Imre-féle házban telepszik le orvosi gyakorlatra. Most a fiatal orvosnak lapunk mai száma nyilterében megjelent hirdetésére hivjuk fel a közönség szives figyelmét azzal, hogy dr. Eisler a bpesti Stefánia-gyermekkórházban, a fővárosi Rókus-kórházban és a bpesti poliklinika szemészeti osztályán praktizált és igy elméleti képzettsége mellett olyan gyakorlati jártasságra is tett szert, mely arra jogosit fel, hogy jövendő ittmüködéséhez szép reményeket fűzzünk.

— **Bitang aprójószág.** A városi bitangakolban 17 drb. apró réce és 3 drb. lúd van bitangságban, miket a magukat igazoló jogos tulajdonosok ugyanott átvehetnek.

Selyem-damasztok 65 krtól,

14 frt 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér szines **Henneberg-selyem** 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként sima, csikos, kockázott, mintázott, damaszt s. t. b. (mintegy 240 különböző minőség, 2000 szin és mintázatban s. a. t.) a megrendelt árú **postabér és vámmentesen a házhoz szállitva, mintákat postafordultával küld: Henneberg G. (cs és k. udvari szállitó) selyemgyára Zürichben.** Svájcba cimzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. (6)

Köszönet-nyilvánitás.

Felejthetlen férjem váratlan halála alkalmából, megtört lelkem mély fájdalmában résztvevő ösmerősök nyilatkozatainak sokkal nagyobb tömege van előttem, mintsem, hogy azokra külön-külön válaszolni képes lehetnék. Jól esett lelkemnek az elköltözött iránt ily megható mértékben megnyilatkozott részvét, s engedjék meg, hogy ez úton fejezzem ki gyászoló szivem mély köszönetét mindazok iránt, akik a távolból részvétsoraikkal felkeresni szivesek voltak. Fogadják e köszönetemet gyermekeim s egész családom nevében is.

Szentesen, 1896. július 20.

Özv. Stammer Sándorné.

Irodalom.

A **»Vasárnapi Ujság«** julius hó 19-iki száma 27 képpel és külön képmelléklettel jelent meg, mely a koronának az ezredévi ünnepélyek alkalmával a királyi palotában történt elővételét örökiti meg, Roskovics Ignác jeles festőművészünk rajzában, a ki ez ünnepélyes szertartásnál jelen volt. E szám tartalmából fölemlitjük a következőket: Az ezredévi kiállitásból (képekkel Morelli Gusztáv tanár fametszetei után.) — Regénytár: »A bányában.« Elbeszélés, irta Kazár Emil (Goró Lajos rajzával). — »Senki fia.« Regény, irta Verne Gyula (a francia kiadás eredeti rajzaival.) — »Kosciuszko.« Költemény Lampérth Gézától. — »Kosciuszko győzelme.« Styka és Kossak körképe. (Képekkel a lengyel körképből fényképek és Styka rajza után.) — »A mult napok halottjai.« (Jules Simon, Beecher-Stowe Harriot és dr. Kanitz Agost arcképével.) — »Godard kapitány léggömbje« (képekkel Koburg herceg, Goluchovszky külügyminlszter és gr. Szapary Gyula fölszállásáról.) — »Diszmagyar ruhás arcképeinkhez« (gróf Erdődy Ferencné, gróf Andrássy Sándorné, báró Révay Gyuláné, gróf Széchenyi Imréné, gróf Karácsonyi Aladárné diszmagyarban fölvett fényképeivel.) — »Eljegyzés József főherceg családjában.« — »Ezredévi ünnepélyek.« — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg, stb. rendes heti rovatok egészitik ki a lap tartalmát.

A »Vasárnapi Ujság« előfizetési ára negyedévre 2 frt, a Politikai Ujdonságok«-kal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában. (Budapest, egyetem-utca 4 szám.) Ugyanitt megrendelhető a »Képes Néplap«, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre csak 1 frt 20 kr.

Nyilvános elszámolás.

Clotild cs. és kir. Főhercegnő védnöksége alatt Cirkvenican létesitendő gyermek-menedékhely javára eszközölt gyüjtés folytán következő adományok folytak be:

2. Balogh Maca és Csúcs Terike kisasszonyok gyüjtő ivén adakoztak: Szentes Vidéki takarékpénztár, Szentesi Takarékpénztár 4—4 koronát; Ulár István, Korbuly Beláné, Bányay József, Dr. Lábas Endre 2—2 koronát; Balogh János, Balogh Jánosné, Kardos Jenőné, Papp Lajosné, özv. Kiss Mihályné, Arady Kálmánné, Sréter Ferencné, Farkas Mihályné, Katkicsné, Radimetzky Kálmánné, Bugyi Antal, Széll Gyula, Felsenburg Manó, Berényi László, Sárossy Imréné, Kalvoda Ferenc, Neumann Jónás, özv. Kiss Mihályné, Csúcs Lajosné, Domokos Elek, Csúcs Teréz, Csúcs Antalné, Dr. Csúcs János 1—1 koronát; Csonkáné 1 korona 20 fillért; Pollacsekné 60 fillért; özv. Patakiné 40 fillért; összesen 41 korona 20 fillért.

3. Bolyó Blanka kisasszony gyüjtő ivén: H. Szabó Lajos, Eisler Lajos, Dr. Mátéffy Ferenc, 2—2 korona, Bolyó Ilonka, Bolyó Margit, Bolyó Blanka, Sárdi Mihály, Zukkermany B. N. N., Farkas Eugénia, Dr. Mikecz Ödön, Csonka Pál, Sch. J., Alberténvi Antalné, N. N., Sulcz Károlyné, Molecz Lajosné, Kovács Jakabné, Dobóczkiné 1—1 koronát; Harangozó András, Kohlmann A., 40—40 fillért; összesen: 22 korona 80 fillért.

4. Bolyó Irén kisasszony gyüjtő ivén: Dr. Vadnay Andor 4 korona; Koller Andorné, Pandovics, Dr. Pallay Zoltánné, Ujhelyi Nándor, Dr. Sulcz Lajos 2—2 korona; Bolyó Kálmán, Bolyó Kálmánné, Bolyó Irén, Burián Lajosné, Tary Istvánné, Tasnády Antalné, Szathmáry Ede, Szathmáry Edené, Sági Pálné, Dósa Elekné, Zoó Jánosné, Füsti Molnár Sándorné, Novobáczky Győzőné, Nagy Ferencné, Nagy Ferenc, Fekete Márton, Regdon Géza, Keller Lajos, Dobák Béla, Dr. Pollák Sándor, ifj. Molecz Lajos 1—1 korona; összesen: 35 koronát.

5. Dobray Jolán kisasszony gyüjtő ivén: H. Szabó Ferenc, Stammer László, Dr. Matéffy Ferencné, Dr. László Vilmosné, Schlésinger Károlyné 2—2 koronát; Wellisch Vilmos, Zukkerman Ignácné, Dobray Sándorné, Dobray Jolán, Dobray Sándor, Rédlinger Lajos, Biró Elek, Dr. Mikecz Ödön, N. N. Csonka Pál, Sch. J. özv. Hegedüs V.-né, Flesch Lipótné, Magyar Károly, Dr. Nagy Sándor, Csőreg István, Polacsek Izidor, Hermann Pálné, N. N. 1—1 koronát; N. N. 20 fillért; összesen: 29 korona 10 fillért.

6. Gerőcz Gizella kisasszony gyüjtő ivén: Gerőcz Lajosné, Gerőcz Lajos, Joó Károly, Szabó Iréne, Komáromy Lajosné, Dobossi Dávid, Filó János 1—1 koronát; Tamásy Janka 60 fillért, Hegedüs Ignácné 40 fillért; összesen: 8 koronát.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASAG.

Gabonatőzsde. (Bpest, júl. 21.) A mai készárú-üzlet lanyha irányzatban folyt le. Búzában a jó kinálattal szemben körülbelül megfelelő kereslet nyilvánult, de a fogyasztók árengedményeket követeltek és igy a 40.000 mmnyi forgalom 2½ krral olcsóbb árakon kelt el. Az üzlet ma igen élénk és legnagyobb részben raktárárú-tételekből állt. Uj búza ma Tiszavidékről és Pestmegyéből is került piacra. Az árak 6.62½—6.90 frt között váltakoznak. Ó búzában a legmagasabban 7.05 frton a 81.5 kgos tiszavidéki árú kelt el, mig legrosszabbul fizették 6.55 frttal a 75.3 kgos raktár-árút. Ma egy nagyobb tétel szerb búza is szerepelt a piacon. Rozsban főleg uj árú jön piacra, de ezzel szemben is igen gyengült az érdeklődés, miután a külföldi vevők részéről lényegesen megcsappant a kereslet. Azonnali szállitásra 5.55—5.60 frtot, júliusra 5.45—5.50 frtot, augusztusra pedig 5.25—5.30 frtot fizettek helybeli paritásban. Zab. Ó áruban igen gyenge a kinálat, mig uj gabona nem kerül még piacra. Az irányzat tehát igen szilárd. Az árak 6.20—6.55 frton ingadoznak. Repcében igen minimális az üzlet. Helybeli paritásban 9.60—10.— frt érhető el. Egyéb gabonanemüekben igen gyenge volt a forgalom változatlan árak mellett.

Nyilttér.

ORVOS

DR. EISLER SAMU

orvosi gyakorlatát megkezdve, rendel:

járóbetegeknek délután 2—4 óra közt;

a segélyét házhoz hivással igénybe venni akaróknak pedig egész nap.

Lakása: **kispiac, Kanász Nagy Imre házában,** I. tized.

Teljesen vagyontalan szegényeket ingyen gyógykezel. 3—1

Laptulajdonos és felelős-szerkesztő: Dr. MATÉFFY FERENC.
Társ-szerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.

52—21

SZIVATTYUK minden neme, házi, nyilvános, mezőgazdasági és iparcélokra.

UJDONSÁG!

Bower-Barff-féle szabadalmazott inoxydálási módszer szerint **inoxidált szivattyuk** rozsda ellen védve.

MÉRLEGEK, legujabb javitott rendszerű **tizedes, százados** és **hidmérlegek** fából és vasból, kereskedelmi közlekedési, gyári, mezőgazdasági és ipari célokra. **Embermérlegek, mérlegek házi használatra, barommérlegek.**

Commandit-társaság **szivattyú- és mérleg-gyártásra.**

Árjegyzékek ingyen és bérmentve. **W. GARVENS, Wien,** I., Wallfischgasse 14. sz. Schwarzenbergstrasse 6 sz.

Az itt látható gyári védjegyről azonnal felismerhető

EREDETI

Singer-Varrógépek

kizárólag a

The Singer Manifacturing Co. részvénytársaság

(ezelőtt NEIDLINGER G.)

cégnél kaphatók s Szentesen csakis **Téby Lajos** fenti cég kecskeméti üzletvezetőjénél rendelhetők meg, **részletfizetésre is.** Lakása: **Vavrek János** cipész-mester úrnál, III. tized, Szilfa-köz.

Egyszersmind értesitjük a t. c. közönséget, hogy **»Eredeti Singer varrógépek«** csak az itt látható védjegygyel ellátva hozatnak forgalomba s hogy **»Eredeti Singer-varrógépek«** csak az ország minden nagyobb városában létező **fiók-üzleteinkben** kaphatók, mert **ismét eladóknak** varrógépet el nem adunk!

Eladó bor.

Kiváló minőségű, saját termésű **csongrádi siller bor,** 56. literen fölül kisebb-nagyobb mennyiségben eladó. Bővebb értesitést ad **Tary Mihály, Csongrádon.** 3—2

8581/1896. t. ü. **Árverési hirdetmény.**

Hód-Mező-Vásárhely t. h. város tulajdonát képező 1504 619/1100 hold ugynevezett **»rárósi« földbirtoknak,** — s a rajta levő gazdasági épületeknek 1896. évi szeptember hó 29-től 1906. szeptember 29-ig terjedő **10 évre haszonbérbe adása** iránt, alulirott tanácsnok hivatalos helyiségében **f. évi augusztus hó 3-án délelőtt 9 órakor** nyilvános árverés tartatik.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt alólirott tanácsnoknál megtekinthetők; szabályszerűen kiállitott és kellő bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatok a szóbeli ajánlatok megkezdéséig ugyan ahhoz adandók be; utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Kikiáltási ár egy évi haszonbérül 17000 forint, bánatpénz 10%-tóli.

Hm-Vásárhelyen, 1896. július 18.

Kiss János, v. tanácsnok.

3—1

Nyomatott a »Szentes és Vidéke« Könyvnyomda gyorssajtóján Szentesen. 1896.